

det var godt. Nu kommer det Spørgsmaal her, om vi fremdeles skulle taale at see enkelte Næringsdrivende i Kjøbstæderne forhøje Priserne for den fattigere Deel af Nationen, saaledes at de ikke have Raad til for enkelte Dele at give Skillingen ud. Der er her Tale om alle Slags Brød, den første Fornødenhed til Livets Ophold; man vil have lavet Kager af Hvede istedetfor det simple Brød af Rug, fordi hiint er mere styrkende og bedre Brød, navnlig i de Tider, hvori vi leve, under nu og da udbrydende Epidemier. Der har været Flere, deriblandt den ærede Rigsdagsmand, som sidder ligeoverfor mig (Ararup), som have meent, at der var et stort Misforhold i Prisen, at den var 50 pCt. høiere for Hvede end for Rug; det er ikke saa, det er egalt i dette Dieblit, og Loven indeholder kun Bestemmelser for et Mar. Nu staaer det egalt, og jeg troer endog, at det er billigere at tilvirke Brød af Hvede end af Rug. Saaledes stiller det sig overalt, og deri kan altsaa ikke ligge Noget til Ginder for Loven. Men nu kommer det ganske Kunstige, som jeg ikke havde ventet af den høitærede Landssthingsmand for 1ste Kreds (Wessely); at han i Indledningen til sit Foredrag udvikler det saaledes, at man skulde troe, at han talte for Lovforslaget saaledes som det foreligger, men lige paa eengang, paa Slutningen, vender han om og taler aldeles imod det. Hvad han vil søge at udlede af det, begriber jeg ikke; men det vil af Rigsdagsiidenden fremgaae, at han i Indledningen i Begyndelsen talte for Lovforslaget, men paa Slutningen lige stik imod det, idetmindste har jeg forstaaet det saaledes. Hvad nu angaaer alle disse Momenter, som han har anført med Hensyn til, at Bagerne ikke havde Lov til at kjøre ud paa Landet og sælge deres Brød, saa maa jeg sige, at det have de virk. lig Lov til; de kjøre flere Mile ud paa Landet baade med Rugbrød og med Hvedebrød. Landboerne ere som oftest ikke istand til at affee den Tid, der hører til for at tilvirke Brød, og maae kjøbe det i Kjøbstæderne; derfor maa Bagerne fra Kjøbstæderne bringe det ud til dem. Det er altsaa en Begunstigelse for Kjøbstadbagerne og en Fordeel for dem, som den høitærede Taler ikke ret er

inde i eller forstaaer. Jeg vil tillade mig at anføre et Exempel. I den Stilling, hvori jeg er sat, har jeg Exempler paa, at Bagerne i en Kjøbstad ikke ere istand til at levere det Brød, jeg forlanger; naar jeg requirerer store Qvantiteter hos dem, saa sige de: Nei, det er ikke muligt, vi kunne ikke levere det. Saa maa jeg tye her til Hovedstaden, til Kjøbenhavn; naar jeg tyer hertil og faaer i saa Henseende sluttet Accorder her — det dreier sig ikke om smaa Qvantiteter, men om t. Ex. 2—300,000 Pund Skibsbrød —, saa blive Bagerne i Helsingør fortrydelige derover og sige: Den Medborger, vi have her, han vil ikke vort Vel; hvorfor kjøber han i Kjøbenhavn? Men det er, fordi de ikke kunne præstere det, og fordi de mene, at det lader sig gjøre at sammenblande alt og levere hvad Brød de ville, og af hvilkensomhelst Qvalitet, de selv finde forgodt, og som svarer til deres Fordeel. Jeg skal nu vel ikke nægte, at der jo nu og da bør tages billigt Hensyn til, at Folk, der ikke have Capitaler eller i den Grad ere bemidlede, at de kunne gjøre Indkjøb i rette Tid, kjøbe reelle Varer paa første Haand, men paa en eller anden Maade see at hjælpe sig, enten ved at forhøje Priserne eller ved at blande forskellige Sædarter sammen. Jeg har saaledes godtgjort ved Undersøgelse, at de blande Vrtemeel mellem Rug for at bage Skibsbrød, alt eftersom Priserne ere og det iøvrigt condenerer dem, men det er man i alt Fald fri for, naar man lader Landboerne tilvirke deres Brød, som de ville. Man kan da være overbevist om, at den, som skal spise Brødet, nok vil lugte til det, førend han spiser det, han vil nok undersøge det først og veie det, saa at al den Control, som nu i Indbildningen er tilstedé, aldeles falder væk, og der bliver en stærkere og bedre Control, idet Publikum har Balget mellem flere Concurrenter, end nu er Tilfældet. Det vil derfor smerte mig meget, dersom der skulde see nogensomhelst Indskrænkning i de Udtryk, som nu staae i Loven, og jeg vil haabe, at den Høitærede Landssthingsmand for 1ste Kreds (Wessely) vil, ved at tænke lidt over hvad han har sagt, og ved at sætte sig lidt bedre ind i de bestaaende Forhold, komme til